

Soknets tilstand Børsa menighet

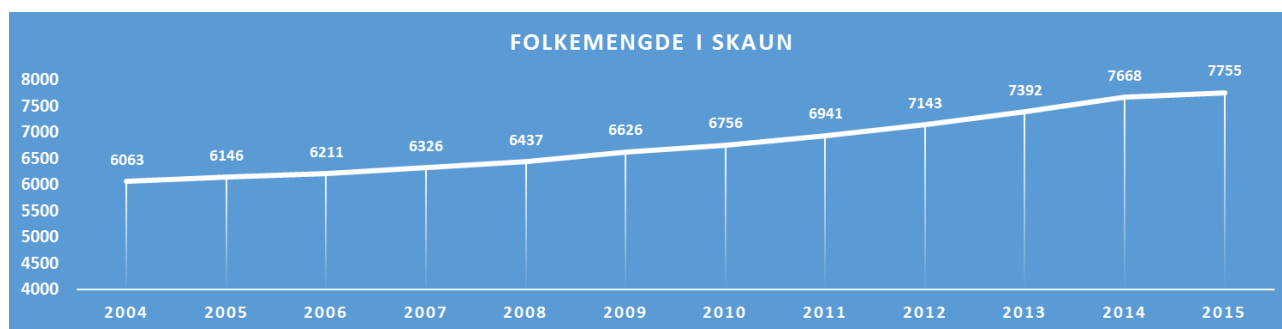

Befolkningen i Skaun kommune

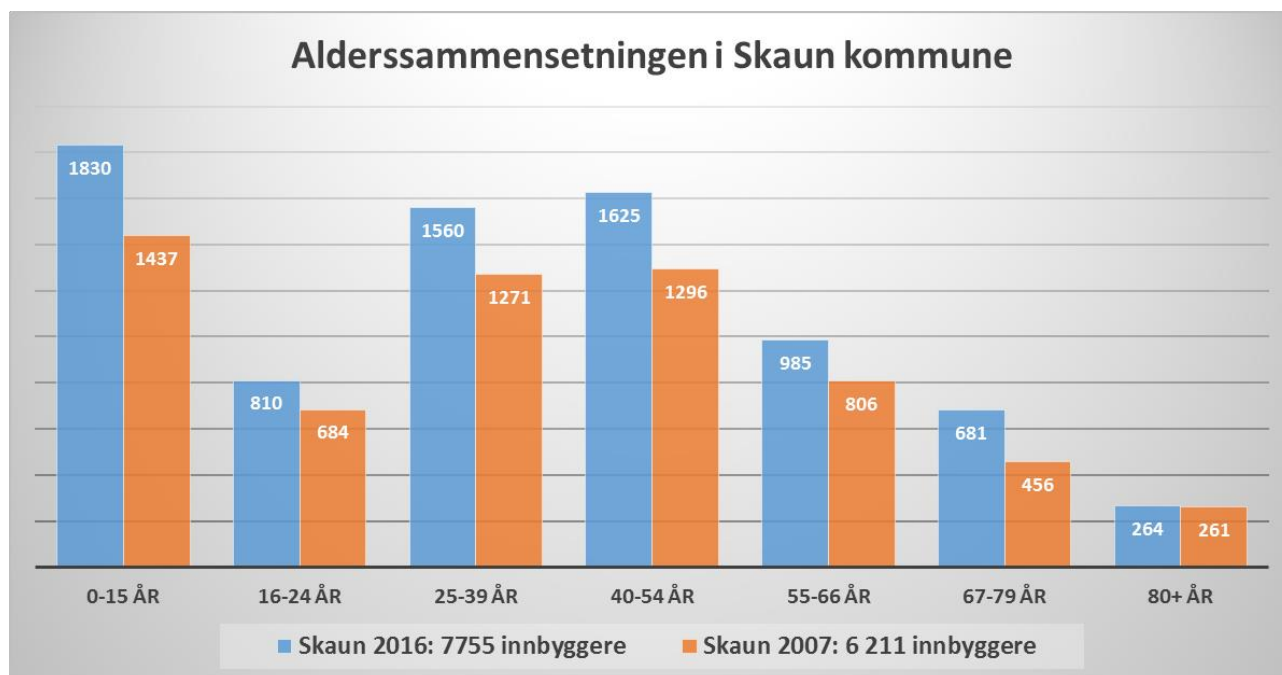
Skaun kommune er en relativt ung kommune. Den ble til i 1965 og kommunen har nylig markert et lite 50-årsjubileum. Sentrum i kommunen ligger i Børsa hvor rådhuset ligger.

Kommunesammenslåing er nå oppe på dagsorden og den store spenningen er hvilke følger dette vil få for Skaun. Det er flere alternativer oppe til vurdering som nok vil få konsekvenser for kirka i Skaun.

Skaun defineres som en vekstkommune! Det ble det understreket i denne rapporten ved forrige visitas. Siden forrige visitas har befolkningen økt med 25% fra 6211 i 2007 til 7755 nå i 2016.

Aldersmessig fordeler befolkningen seg slik:

I alderen 0-15 år er det over 1800 barn. Det er 7 barnehager i Skaun samt Fredly barnehage som har utvidet formålsparagraf. Det er 5 barneskoler/oppvekstsenter, Buvik, Børsa, Viggja, Venn samt Jåren-Råbygda og en ungdomsskole (SUS).

Det er en naturlig nedgang når vi kommer til aldersgruppen 16-24 år da denne gruppen må ut av kommunen for utdanning og arbeid. Fredly folkehøyskole bidrar til at omkring 100 ungdommer i 18-årsalderen holder til i kommunen. Når vi kommer til aldersgruppen 25-54 år, utgjør den en nesten tilsvarende stor andel som for gruppen 0-16 år. Det vil si at vi har mange barnefamilier i Skaun.

For gruppen over 55 faller antallet og andelen pensjonister er 50% høyere enn ved forrige visitas. Skaun har derfor en stor utfordring i å tilrettelegge for de unge, og samtidig planlegge for den store gruppen som etter hvert vil trenge sykehjemsplasser.

Prognosene peker i retning av vekst også i årene fremover. «De neste ti årene gir dette Skaun en vekst på 1150 personer. Dette tilsvarer en vekst på 15 prosent og er den høyeste prosentvise veksten blant kommunene i Trondheimsregionen til 2024.» Om 8 år vil muligens Skaun kommune ha en befolkning på nærmere 8.500.

Kommunen står overfor store utfordringer fremover når det gjelder å ta imot alle nye innbyggere på en god måte. Også kirken må ta dette med i sin planlegging fremover!

Arbeidslivet i kommunen

Det er få arbeidsplasser i Skaun. De fleste arbeider derfor i Trondheim og Orkdalsregionen. Nærheten til Trondheim gjør det attraktivt å bo her og det er derfor mange innflyttere i kommunen. Innflyttingen til kommunen skjer både til Buvika og til Børsa/Viggja. I den indre delen av kommunen, på Venn og Jåren/ Råbygda, er det også bra tilvekst, men ikke fullt så konsertert rundt byggefelt. Det er også her at jordbruksnæringen enda har litt aktivitet.

Kulturlivet i kommunen

Det er et rikt kulturliv i bygda med mange kor og orkester. Ellers er det mange lag og foreninger i kommunen som bygdekvinnelaget, sanitetsforeningen...

Idretten står sterkt i hele kommunen med sommer- og vinteridretter som håndball, fotball, skyting, langrenn, skiskyting... Det er mye aktivitet rundt Skaunhallen men aktiviteten er stor også i andre deler av kommunen som Ramsjøbu, Skaun stadion samt baner og haller i Børsa.

Buvik har for øvrig sin spesielle historie knyttet til I. C. Piene Mølle. Her har arbeiderbevegelsen stått sterkt, noe som gjenspeiler seg i dugnadsånden og samholdet.

Den indre delen av kommunen i Skaun har også sin historie. Høvdingesetet på Husaby, hvor Einar Tambarskjelve og Bergljot fra Gimse regjerte, har gitt inspirasjon til Sigrid Unsets triologi om Kristin Lavransdatter. Hvert år arrangeres «Kristindagene».

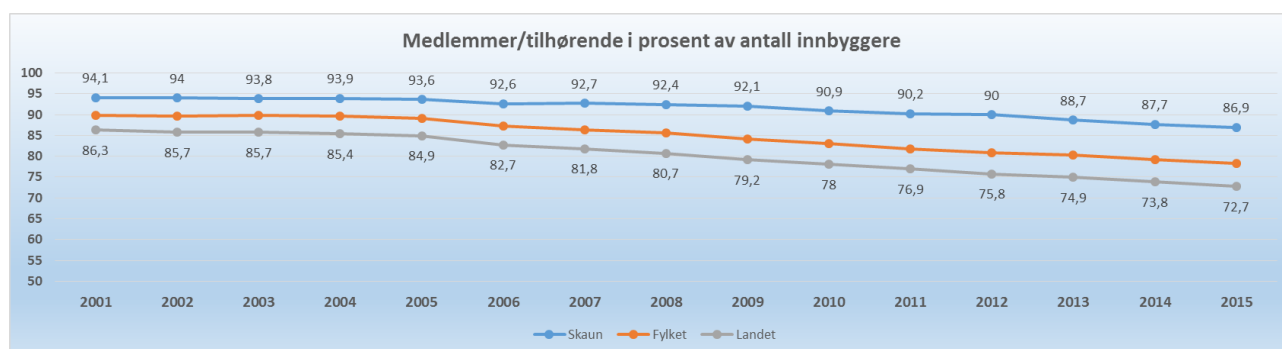
Pilegrimsleia går også gjennom kommunen fra Mellingsætra om Skaun kirke, Husaby og ned til Buvik.

Antall kirkelig medlemmer i kommunen

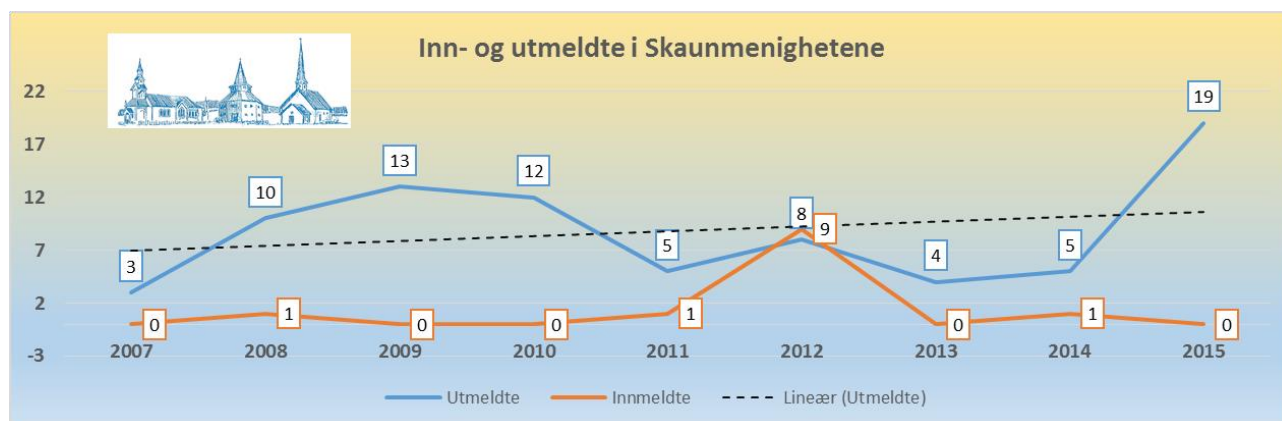
I likhet med landet/fylket er antall medlemmer/tilhørende synkende også i Skaun. I 2015 var 86,9% av befolkningen i kommunen medlemmer/tilhørende Den norske kirke. Siden forrige vistas er det en nedgang på 6,7%.

Antall medlemmer fordeler seg slik mellom menighetene:

Buvik	2941
Børsa	2542
Skaun	1280
Totalt	5763

Nedgangen skyldes nok ikke at antall utmeldte har økt drastisk. I snitt har utmeldingene vært på ca. 8 pr år. Det høye antallet (19 utmeldte i 2015) kan nok forklares med utsendingen av valgkort. Årsaken til nedgangen ligger nok i at færre døver barna sine, samt at de som flytter til kommunen ikke er medlemmer av kirka.

Børsa menighet

Børsøra nede ved fjorden er det gamle sentre i kommune. Sør for Børsøra ligger dagens sentrum med kommunesenter, barne- og ungdomsskolen samt en rekke bedrifter. Rundt sentrum har det vokst frem større og mindre villastrøk. Videre sørover, oppover mot Eggkleiva er det for det meste jordbruksområder med større og mindre gårdsbruk. Mot vest ligger Viggja som før 1857 var kirkestedet for folket i bygda med den gamle Y-kirka.

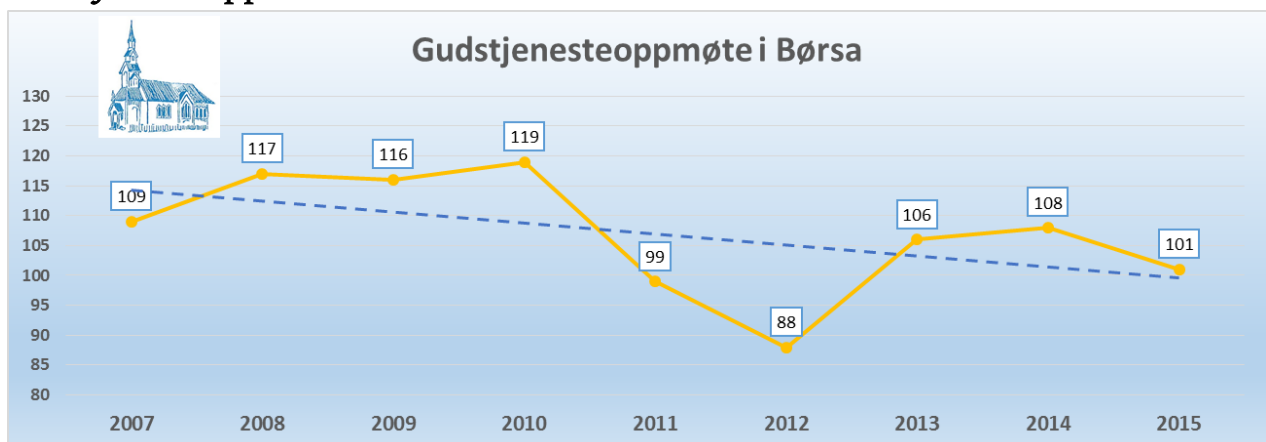
Børsa menighet har ikke eget menighetshus. I stedet brukes Bedehuset som eies av Normisjon, til konfirmantundervisning og andre arrangement i regi av menigheten.

Menighetens arbeid ledes av menighetsrådet som er satt sammen av 6 medlemmer og 5 varamedlemmer med en kjønnsfordeling på 7 kvinner og 4 menn. Antallet ble redusert fra 13 til 11 ved siste valg da det viste seg umulig å få nok kandidater til å stille til valg.

Gudstjenesteliv

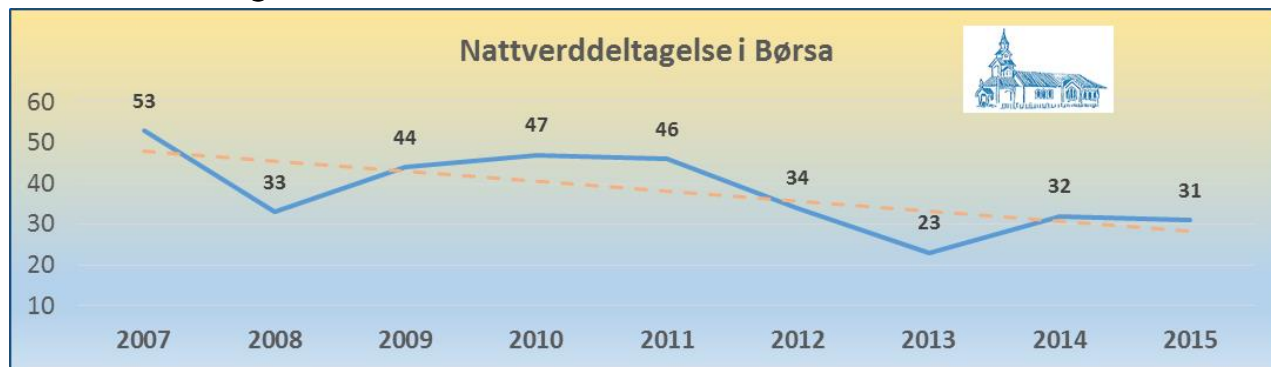
I følge gudstjenesteordning for menigheten skal det holdes 32 forordnede gudstjenester i året i Børsa. Snittet de tre siste årene ligger 2 gudstjenester under dette antallet. En av gudstjenestene har de siste årene vært avholdt som friluftsgudstjeneste. Ut over dette holdes det fire nattverd-gudstjenester på Rossvollheimen. Det holdes også gudstjenester for barne- og ungdomsskolen, barnehagene og Fredly folkehøyskole før jul. Før påske er det ofte påskesamlinger i kirken for barnehagene.

Gudstjenesteoppmøte i snitt

Tendensen for gudstjenesteoppmøte i Børsa siden siste visitas er nedadgående. Antall forordnede gudstjenester på søndag/helligdag de tre siste årene ligger også litt under det forordnede antallet på 32, mens det totale antallet gudstjenester ligger på rundt 40.

Nattverdsøkning

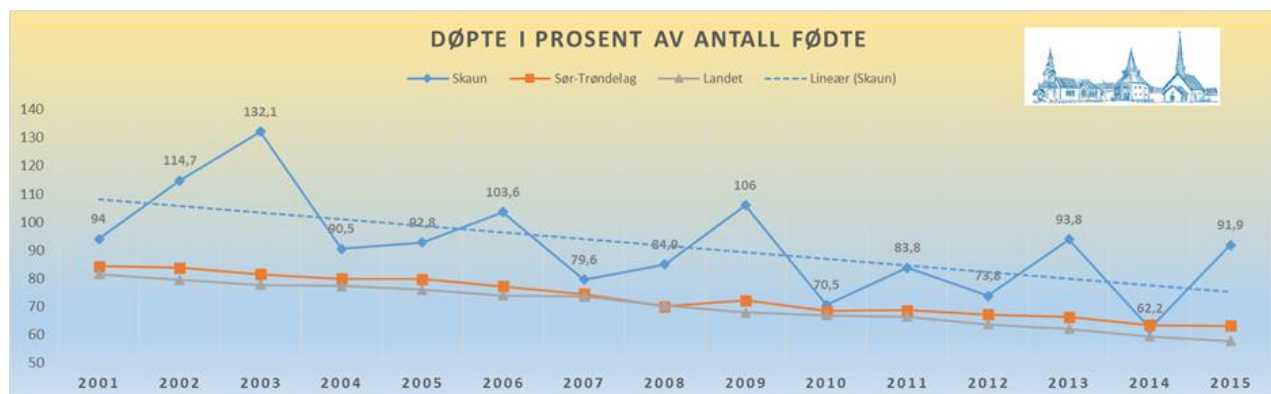

Omkring halvparten av gudstjenestene i Børse avholdes med nattverd. Når oppslutningen om gudstjenestene går tilbake er det heller ikke overraskende at nattverddeltagelsen synker.

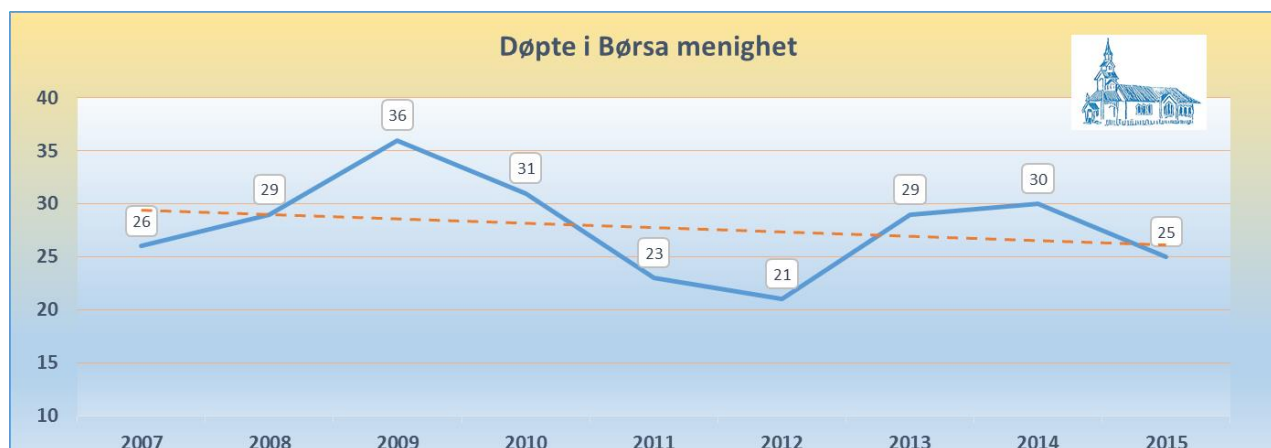
Kirkelige handlinger

Dåp

I likhet med landet for øvrig er tendensen at døpte i prosent av antall fødte går tilbake. Her viser diagrammet alle menighetene samlet. Nå har det svingt veldig de siste årene fra en oppslutning på 93,8 til 62,2, men tendensen er klar.

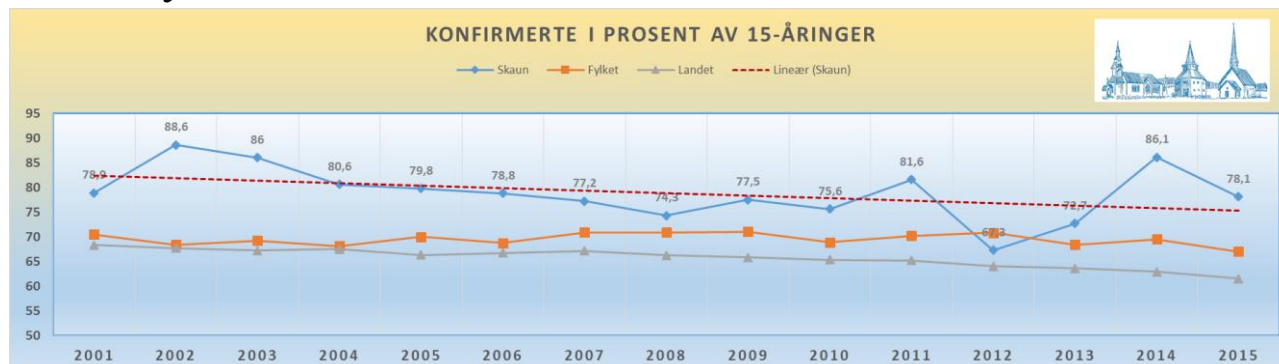
Siden siste visitas viser statistikken for Børse at antall døpte har gått svakt tilbake. Siden tilflyttingen har vært stor, så er tilbakegangen i realiteten større. Diagrammet «Døpte i prosent av antall fødte» gir nok en mer korrekt bilde av situasjonen i Børse enn «Døpte i Børse menighet».

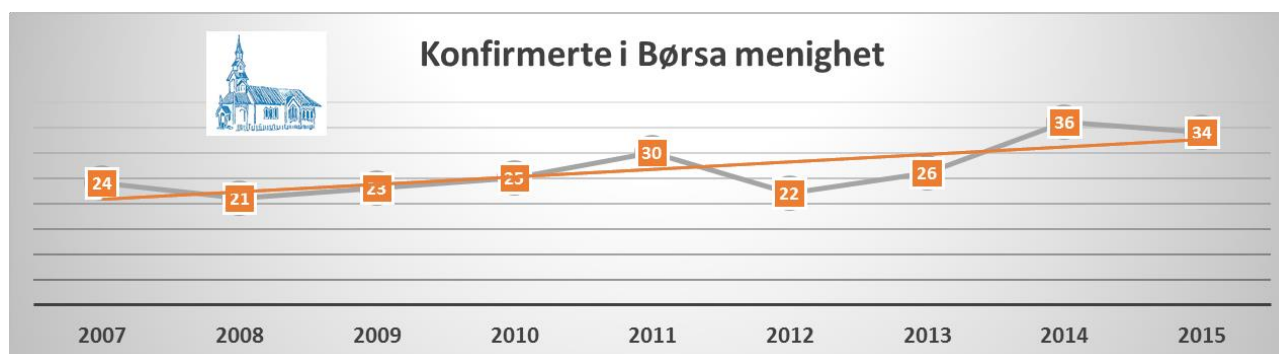
Når kirkekontoret mottar melding om fødsel, sendes en hilsen til familien med invitasjon til dåp. Det holdes individuelle dåpsamtaler og de fleste skjer på kontoret i Børsa. Da mottar dåpsfamilien «Dåp i Guds hus» og fadderhilsener, en folder om bønn og en forklaring om dåpslyset som de mottar i kirken.

I Børsa drives et stort arbeid for å følge opp dåpsdagen. Mange frivillig er engasjert med å dele ut bøker, cd'er, leiker på 1, 2 og 3-årsdåpsdag.

Konfirmasjon

Andel konfirmerte av 15-åringer i hele Skaun siden 2001 viser en svak tilbakegang, mens antall konfirmerte i Børsa menighet har de siste årene økt noe.

Undervisningen foregår i Børsa bedehus like etter skoletid (14:30-16:15) fra august til mai. Det arrangeres også pilegrimsvandring i september, en leir i januar for alle på Søvasslia leirsted, fasteaksjonen like før påske og fest/konsert for alle konfirmanter/familier på Fredly hver vår. I de siste årene har vi hatt besøk av Hans Inge Fagervik. Konfirmantene opplever nok et variert og godt

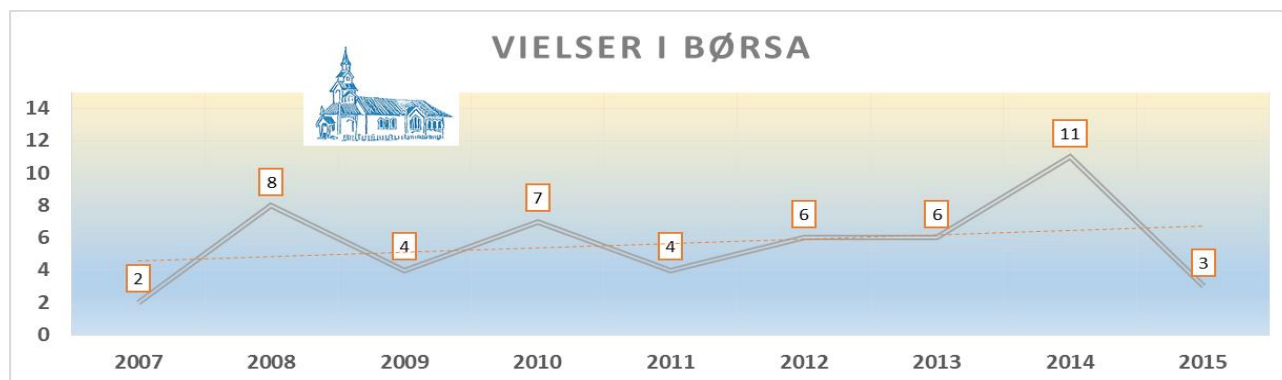

opplegg.

Både lørdag og søndag brukes for å avvikle konfirmasjonsgudstjenestene.

Facebook brukes aktivt for å holde konfirmantene samt foreldre/foresatte orientert om opplegget for konfirmantene.

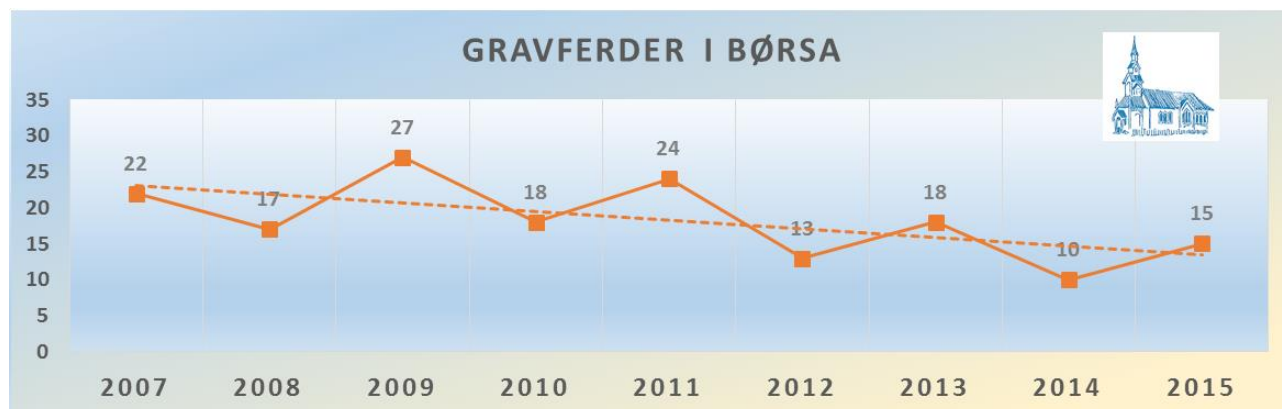
Vielse

Snittet i hele kommunene er på rundt 20. Tallet på vigslar i Børsa må sies å være lavt sett i forhold til den unge befolkningen, men tendensen viser en svak oppgang av antall vielser i Børsa kirke.

Ved hver vigsel gjennomfører presten en samtale med brudeparet og har prøving i kirken. Hvert brudepar får en brudebibel fra menigheten.

Gravferd

Antall gravferder i hele kommunen er synkende, slik også i Børsa. Nå er andelen eldre i aldersgruppen 69-79 år vesentlig høyere (49%) enn ved visitasen i 2007. Vi må derfor forberede oss på at antall gravferder fremover vil øke.

De fleste velger fortsatt kistegraver. Sorgsamtalene med prest foregår stort sett hjemme hos familien. Avdøde blir minnet i kirken på første gudstjeneste etter gravferden og familien inviteres skriftlig. Allehelgensdag får alle invitasjoner til en felles minnestund i kirkene.

Menighetsrådet

Menighetsrådet jobber veldig godt. I denne perioden ble antall medlemmer redusert med 2, men når varamedlemmene tar ansvar og stiller opp, så har en ikke så langt merket at vi er færre.

Årshjulet er et nyttig arbeidsredskap for menighetsrådet. Det viser en oversikt over gudstjenester, arrangement, dugnad, trosopplæringstiltak... rådet har et særlig ansvar for fra måned til måned.

Olabil-løpet må nevnes særskilt. Det er i ferd med å bli en tradisjon. Idéen til dette ved forrige menighetsråd, var at vi en gang i året skulle ha annen arena en kirken som tilbud, først og fremst

til barn (fra 6 års alder) og da til barnefamiliene. Her har barn/forelder bygget ola-bilen selv, og det har vært premierung etter løpet. Kiosksalg/grilling, og noe sang/innslag fra menigheten.

Trosopplæringen

Menigheten har vedtatt plan for trosopplæringen. Menighetspedagog har ansvaret for å følge opp planen. Mange tiltak er i gang men det er et stykke igjen til at alt i planen er oppe og går. Med den bemanningen vi har i Skaun vil vi neppe være i stand til å kunne gjennomføre alt i planen.

Tiltak	Beskrivelse	Oppslutning Prosent av årskullet Hele kommunen
Babymassasje	3 kurs a 6 uker.	Ca. 20 %
Åpent lekestad	0 – 2 år	Ca. 10 %
Dåpshilsen	1, 2 og 3 år	100%
Kirkebok4	4-åringene	Ca. 60%
Kirkebok6	6-åringene	Ca. 30-40%
Barnemix	Sang og leik: 3 – 6 år	Ca. 3%
Juleverksted	7-åringer	Ca. 20%
Skaperverkets dag	Friluftsgudstjeneste for 8-åringer	0%
Tårnagenter	9-åringer	Ca. 30-40%
Bibelutdeling	11-åringer	Ca. 40%
Lys våken	11-åringer	Ca. 20%
Ungdomslederkurs	Etter konfirmasjon	Ca. 2%

Dette er aktive tiltak. Planen inneholder langt flere tiltak, men på grunn av bemanningssituasjonen er disse i planen pr i dag passive tiltak.

Annet barne- og ungdomsarbeid

I Børsa drives også organisasjonen arbeid for barn og unge

Børsa Søndagsskole har samlinger ca. hver 3. søndag i kjelleren på Børsa bedehus fra kl. 11.00 - 12.00. Det er åpent for alle barn fra 3 år og oppover. Oppslutningen kan variere fra 10 til 34 barn.

Normisjon Acta har et tilbud til barn fra 5. til 7. trinn - God kveld-klubb - hver 3. uke med en oppslutning på rundt 10 - 15 barn.

NLM arrangerer også barneklubben «Håpet», som samler ca. 10-20 barn i private hjem og er for barn fra 5 år til 12 år.

Ungdomsklubben «Thunder» møtes annenhver fredag og er for ungdom fra 7. trinnet og oppover. Her samles 15-20 unge fra Børsa og Buvika i kjelleren på bedehuset i Børsa.

Samarbeid kirke- skole og kirke- barnehage

I Børsa er det 3 skoler – nybygd barneskole i Børsa, barneskole på Viggja og felles ungdomsskole i Børsa. Det er tre barnehager - Børsa, Fredly og Viggja.

Alle inviteres til kirken til julegudstjeneste. Oppslutningen er god.

Børsa menighetsråd har nylig vedtatt å anskaffe julevandringstutstyr. Jula 2016 vil enkelte alderstrinn i barnehagene bli invitert til å være med på julevandring.

Før påske besøker prestene noen av skolene og barnehagene, og går gjennom påskebudskapet med barna. Det brukes da drama, fortelling og sang. Arbeidspresset avgjør i hvor stor grad dette blir gjennomført.

Det foreligger ikke noen skriftlige planer i samarbeidet mellom kirken og skolene/barnehagene, men noen skoler har nedfelt i årsplanene at de skal ha kirkebesøk. Da blir prestene spurt om å være med og fortelle om kirken.

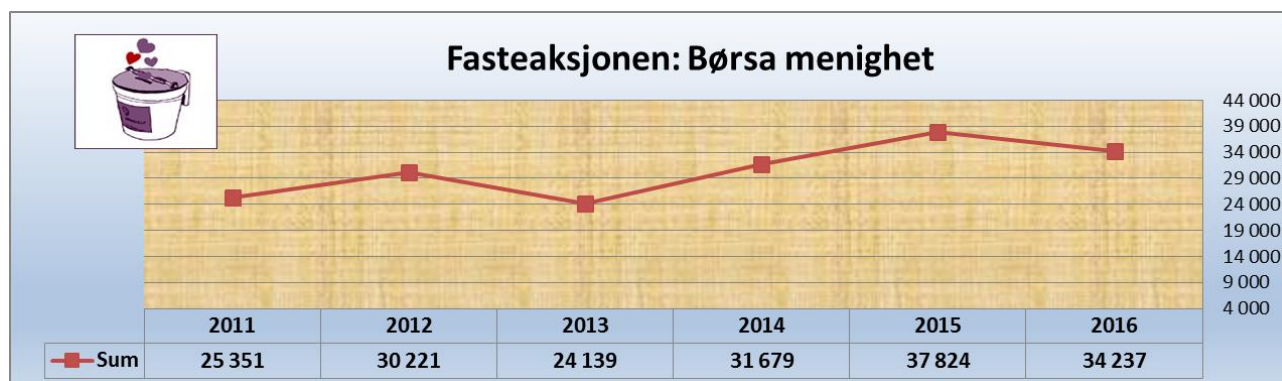
Diakoni

Det er ikke noe diakoniutvalg og diakoniplan i menigheten. Det ligger på den enkelte å være «den barmhjertige samaritan». I det nye menighetsrådet er det flere medlemmer som er opptatt av diakoni, så det hadde vært kjærkomment med en diakon for å støtte opp under dette engasjementet.

I dag utføres mye av det diakonale arbeidet av prestene. Sammen med kantor har de andakter hver 14. dag på Rossvollheimen. Andaktene avholdes i kjelleren i kapellet. Etter andaktene besøker presten en avdeling hvor en samles rundt et bord på stua til samtale og sang. Ellers utfører presten hjemmebesøk ved dødsfall, soknebud og samtaler etter behov. Minnestund i kirkene rundt Allehelgensdag med brev til pårørende er også en diakonal handling.

Normisjon har et diakonalt tilbud til «Vi over 60».

Konfirmantenes innsamlingsaksjoner er eksempler på internasjonal diakoni. Her besøker konfirmantene alle husstandene med bøsse for å samle inn penger til Kirkens nødhjelp.

Menighetens har misjonsavtale med Himalpartner med et diakonalt prosjektet: Øko-turisme for samfunnsutvikling på den tibetanske høysletta, Tibet/Kina.

Menighetens misjonsengasjement

Menighetens har misjonsavtale med Himalpartner med prosjektet: Øko-turisme for samfunnsutvikling på den tibetanske høysletta, Tibet/Kina. Ellers ofres det til alle de store misjonsorganisasjonene i gudstjenestene.

Plan for kirkemusikk

I 2012 fikk menigheten på plass en egen plan for kirkemusikk. Noe av målsetningen med planen er å øke mangfoldet i sang og musikk samt tilrettelegging slik at mange får bidra/opptre. Planen tar for seg sang og musikk ved de vanlige gudstjenestene samt tilrettelagte gudstjenesten for barn, ungdom og psykisk funksjonshemmede (Livsgledegudstjeneste i november). Andre emner som berøres i planen er: Kulturelle skolesekken, institusjonsbesøk, konserter, syng med – på søndag.

Det siste har det nye Menighetsrådet tatt tak i. Årsmøtet til menigheten var lagt opp som en «Syng med» - kveld i kirka tidligere i vinter. Tanken er at mange skal kjenne seg igjen i salmene men også lære nye sanger/salmer. «7 salmer med noe attåt...» under visitasen er nok en oppfølging av dette punktet i plan for kirkemusikk i Børsa menighet.

Frivillige og samarbeidsrelasjoner

I Børsa er det mange frivillige som stiller opp. De frivillige er organisert i ulike tjenestegrupper.

Det er følgende tjenestegrupper: Kirkeverter, tekstlesere, utdeling av bibel til 5. klasse, utdeling av kirkebok til 4-åringer, distribuere/administrere Menighetsbladet, redaksjon av Menighetsbladet, organisere dåpshilsen, organisere bruk av konfirmantkapper, alterpynt/tekstiler, arbeid med minnelunden. Av og til har det vært arrangert frivillighetsfest for de mange frivillige.

Menighetsrådene samarbeider med ulike lag, korps og foreninger.

- Børsa sanitetsforening om kirkekaffe etter minnesamvær rundt allehelgenssøndag.
- Børsa og Viggja bygdekvinnelag om pynting av kirken ved høstakkegudstjeneste.
- Skolekorpset som spiller før julaftensgudstjenesten

Organisten henter også inn musikere og kor til å delta på ulike gudstjenester.

Børsa menighet har gjennom flere år hatt et nært samarbeid med Wassmutshausen menighet i prostiet Homberg i delstaten Hessen i Tyskland, som er en del av Den evangeliske lutherske kirke i Tyskland (EKD) Dette på grunn av presteekteparet Ruckert, som bodde og arbeidet i menigheten i 2000. Samarbeidet har vært til stor berikelse.

Misjonsforeninger

Normisjon eier bedehuset og foreningen har omtrent 90 medlemmer. Det er 20 fler enn ved siste visitas. Normisjonen arrangerer faste familiemøter på Fredly/bedehuset med god oppslutning. De har faste møter på noen torsdager i måneden med tilbud om bibelundervisning. Et tilbud som er meget populært er arbeidet «Vi over 60», som samler godt voksne fra hele bygda til sosial felleskap sist fredag i hver måned.

NLM har også en misjonsforening som i hovedsak møtes i hjemmene.

Misjonsforeningen for **NMS**, Kirkesiden kvinneforening, samler 12 – 16 stk. til møte en gang i måneden.

Det finnes også forening for **Sjømannskirken**. De samles en gang i måneden og er ca 10-12 stk.

I menigheten ligger også Eggkleiva bedehus hvor det foregår litt aktivitet.

Kirkegården

Børsa kirkes blomsterfond er opprettet av Børsa menighetsråd med det formål å forskjønne bygdas kirkegård. En av tjenestegruppene arbeider også med å få på plass en minnelund.

Hver vår arrangeres det dugnad på kirkegårdene og oppslutningen er meget god.

Menighetsbladet og media

Menighetsbladet kommer ut med 4 nummer og sendes ut i et opplag på 2760 til kommunens husstander og ca 400 til utenbygds. Bladet har et eget bladstyre som består av et medlem fra hvert råd og en egen redaksjon. Prestene står som ansvarlige redaktører. Bladet finansieres gjennom gaver, og er til tider presset økonomisk.

Menigheten har også egen hjemmeside, www.skaun.kirken.no og facebookside www.facebook.com/menigheteneiskaun hvor kunngjøringer og nyhetsstoff legges ut.

Økonomi

Menighetsrådet har solid økonomi.

Framtidige behov og planer

Diakonstilling

Det er ikke tvil om at det er behov for å styrke staben på kirkekontoret i Skaun. Stillingen som det er størst behov for er en diakon som kan gå inn å ta fatt i de diakonale utfordringene som finnes i Børsa som å ta seg av de frivillige, styrke og koordinere samarbeidet med andre lag og foreninger i bygda, ta seg av flyktninger og innvandrere, følge opp sørgende, legge til rette for sosiale tiltak, besøkstjeneste... for å nevne noe.

Diakoniplan

Diakoniplan blir fremover en viktig arbeid for Børsa menighet. Først handler det om å beskrive det som allerede finnes for så å utvikle og styrke det diakonale perspektivet i alt menighetens arbeid - i nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.

Dåp

Oppslutningen om dåp er fallende i Børsa. Dette bør også menigheten ta tak i. I langt større grad møter vi nå en oppvoksende generasjon som ikke kjenner til evangeliet og hva kirka har å tilby. Sammen må vi se på hva vi kan gjøre for å bedre informasjon om dåp og hvordan vi som menighet kan legge til rette for at nybakte foreldre velger å komme til kirka med barna sine til dåp.

Gudstjenesten

Det er færre som møter frem til gudstjenester i dag enn ved forrige visitas. I perioden 2007 – 2010 var det et snitt på 115 på gudstjenesten i Børsa. De siste 4 årene er snittet på rundt 101. Det er en

nedgang på 12%. Hva kan vi gjøre for å samle flere til gudstjeneste søndag formiddag. Økt oppslutning om dåp vil selvsagt bidra til å øke oppslutningen. Nå er potensiale i Børsa stort med tanke på å øke antallet faste kirkegjengere, men muligens vil en vanlig gudstjeneste bli krevende for småbarnsfamilier. Bør menigheten legge til rette for et mer variert tilbud av gudstjenester? Familiegudstjeneste, ungdomsgudstjenester, temagudstjenester... Hva med mer av andre innslag i gudstjenesten som samtale, solistinnslag, kor? Hva med kirkekaffe på hver gudstjeneste for på den måten å styrke gudstjenesten hvor vi i større grad kan se og virkelig møte hverandre?

Trosopplæringen

Flere av tiltakene i trosopplæringen er passive tiltak. Det må jobbes for å få disse opp å gå, men da må det gjøres noe med bemanningen i Skaun.

Plan for kirkemusikk

Sang- og salmesang har med «Salmeboka minutt for minutt» fått en renessanse. Dette er noe Børsa menighet vil følge opp ved å satse på «Syng med»-kvelder.

Andre ting

Noe av det som ble løftet frem som behov ved visitasen sist har blitt realisert som økt sekretærstilling og arbeidet og planene rundt kirkejubileet i 2008. Men andre ting har det ikke skjedd noe med som funksjonelle kontorer. Kirkekontorene i den gamle Rossvoll prestegård vil på sikt ikke fungere.

Oppsummering

Vi har noen spennende og utfordrende år fremfor oss. Men som kirke og som medarbeidere, ansatte og frivillige i Børsa menighet står vi ikke alene. «Se jeg er med dere alle dager» var Jesu hilsen til disiplene da han gav dem oppdraget:

**Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler:
Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn
og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere.
Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.**

Pål Ove Lilleberg
Sokneprest

Vedlegg: Børsa menighetsråd

Navn	Adresse	Verv	
Lars Morten Rosmo	Rosmo	Leder	
Siv Øgaard Fossum	Blådde	Nestleder	
Arne Morten L. Johnsen	Rønningslia 11	Sekretær	
Marit Lykkja Kjøren	Tromvegen 15	Kasserer	
Kåre Selsås	Øvre Skoglykkja 28		Fellesrådet
Brynhild Stjern	Sørria		Vara Fellesrådet
Pål Ove Lilleberg	Malenarommet 1, Viggja	Sokneprest	
Marion Simensen Grandetrø	Rossmoveien 488	1. vara	Fellesrådet Konfirmantutvalg
Inger Synnøve Forsmark	Rådhusveien 27	2. vara	
Mariell Lillemo	Fredlyvegen 21B	3. vara	
Knut Egil Lervåg	Nedre Skoglykkja 4	4. vara	Vara Fellesrådet
Magnhild J. M. Leraand	Meistadgrenda	5. vara	

Vedlegg: Diagrammer felles for alle menighetene

